

Cuprins

Cuvânt înainte	7
Abrevieri	9
Lucrări citate frecvent	11
Capitolul I. Conceptul de viață privată	13
§1. Doctrina drepturilor omului. Origini, concept, conținut.....	13
§2. Dreptul la viață privată – un drept volatil din perspectivă internațională	38
Capitolul II. Infracțiunile contra vieții private	55
Secțiunea I. Considerații introductive	55
Secțiunea II. Violarea de domiciliu	56
§1. Conținutul legal al infracțiunii.....	56
§2. Condiții preexistente.....	56
2.1. Obiectul juridic special	56
2.2. Obiectul material	58
2.3. Subiecții infracțiunii	59
2.4. Locul și timpul săvârșirii infracțiunii.....	64
§3. Conținutul constitutiv	64
3.1. Latura obiectivă	64
3.1.1. Elementul material	64
3.1.2. Urmarea imediată.....	80
3.1.3. Legătura de cauzalitate	81
3.2. Latura subiectivă	81
§4. Forme. Variante agravate. Sancțiuni	85
4.1. Forme	85
4.2. Variante agravate	88
4.3. Sancțiuni.....	97
§5. Aspecte procesuale.....	98
Secțiunea III. Violarea sediului profesional	99
§1. Conținutul legal al infracțiunii.....	99
§2. Sediul profesional.....	101
§3. Aspecte procesuale.....	107

Secțiunea IV. Violarea vieții private.....	107
§1. Conținutul legal al infracțiunii	107
§2. Condiții preexistente	109
2.1. Obiectul juridic special	109
2.2. Obiectul material	110
2.3. Subiecții infracțiunii	111
2.4. Locul și timpul săvârșirii infracțiunii.....	114
§3. Conținutul constitutiv	114
3.1. Latura obiectivă.....	114
3.1.1. Elementul material	114
3.1.2. Urmarea imediată.....	136
3.1.3. Legătura de cauzalitate	137
3.2. Latura subiectivă	137
§4. Cauze justificative speciale.....	138
§5. Forme. Sancțiuni	143
5.1. Forme	143
5.2. Sancțiuni.....	144
§6. Aspecte procesuale.....	144
Secțiunea V. Divulgarea secretului profesional	145
§1. Conținutul legal al infracțiunii	145
§2. Condiții preexistente	145
2.1. Obiectul juridic special	145
2.2. Obiectul material	148
2.3. Subiecții infracțiunii	148
2.4. Locul și timpul săvârșirii infracțiunii.....	152
§3. Conținutul constitutiv	152
3.1. Latura obiectivă.....	152
3.1.1. Elementul material	152
3.1.2. Urmarea imediată.....	163
3.1.3. Legătura de cauzalitate	163
3.2. Latura subiectivă	163
§4. Forme. Sancțiuni	165
4.1. Forme	165
4.2. Sancțiuni.....	165
§5. Aspecte procesuale.....	165
Secțiunea VI. Violarea secretului corespondenței	166
§1. Conținutul legal al infracțiunii	166
§2. Condiții preexistente	167
2.1. Obiectul juridic special	167
2.2. Obiectul material	171
2.3. Subiecții infracțiunii	172

2.4. Locul și timpul săvârșirii infracțiunii.....	178
§3. Conținutul constitutiv	179
3.1. Latura obiectivă	179
3.1.1. Elementul material	179
3.1.2. Urmarea imediată.....	215
3.1.3. Legătura de cauzalitate	215
3.2. Latura subiectivă	215
§4. Cauze justificative speciale.....	216
§5. Forme. Sancțiuni	217
5.1. Forme	217
5.2. Sancțiuni.....	218
§6. Aspecte procesuale.....	219
Secțiunea VII. Infracțiunile informatice	220
§1. Conținutul legal al infracțiunilor	220
§2. Condiții preexistente.....	221
2.1. Obiectul juridic special	221
2.2. Obiectul material	222
2.3. Subiecții infracțiunii	223
2.4. Locul și timpul săvârșirii infracțiunii.....	224
§3. Conținutul constitutiv	225
3.1. Latura obiectivă.....	225
3.1.1. Elementul material	225
3.1.2. Urmarea imediată.....	243
3.1.3. Legătura de cauzalitate	243
3.2. Latura subiectivă	243
§4. Forme. Sancțiuni	243
4.1. Forme	243
4.2. Sancțiuni.....	245
§5. Aspecte procesuale.....	245
Secțiunea VIII. Precedente legislative	246
Capitolul III. Măsurile procesuale intruzive în viața privată	251
Secțiunea I. Considerații introductive	251
Secțiunea II. Supravegherea tehnică în procedura penală	252
§1. Considerații generale	252
§2. Supravegherea tehnică în procesul penal	257
2.1. Definiții	257
2.2. Procedura de autorizare.....	263
2.2.1. Regula	263
2.2.2. Excepțiile	291

2.3. Durata supravegherii tehnice.....	307
2.4. Punerea în executare.....	314
2.5. Informarea persoanei supravegheate	337
2.6. Valoarea probatorie	340
§3. Supravegherea tehnică în procedura dării în urmărire.....	343
Secțiunea III. Reținerea, predarea și percheziționarea	
trimiterilor poștale.....	348
§1. Definiții.....	348
§2. Procedura în cursul procesului penal	353
§3. Procedura în cursul dării în urmărire.....	361
Secțiunea IV. Conservarea datelor informatice	363
§1. Definiții.....	363
§2. Procedura.....	365
Secțiunea V. Perchezițiile.....	370
§1. Considerații generale	370
§2. Percheziția domiciliară	372
2.1. Noțiuni.....	372
2.2. Condiții de autorizare	374
2.3. Procedura de autorizare.....	380
2.4. Punerea în executare.....	391
§3. Percheziția corporală și cea a vehiculelor.....	415
3.1. Noțiune	415
3.2. Condiții de autorizare	417
3.3. Punerea în executare.....	423
§4. Percheziția informatică	425
4.1. Noțiune	425
4.2. Condiții de autorizare	427
4.3. Procedura	429
4.4. Punerea în executare.....	436
§5. Perchezițiile în procedura dării în urmărire	444
Secțiunea VI. Alte aspecte procesual penale care pot aduce	
atingere vieții private.....	447
§1. Considerații generale	447
§2. Identificarea persoanelor	447
§3. Expertiza medico-legală psihiatrică.....	452
§4. Examinarea medico-legală	472
§5. Examinarea fizică	475
§6. Expertiza genetică judiciară	483
§7. Fotografierea și luarea amprentelor suspectului,	
inculpatului sau altor persoane	488
§8. Mandatul de aducere cu acces în spații private	492

Capitolul IV. Supravegherea pentru rațiuni de securitate națională	499
§1. Considerații introductive	499
§2. Procedee de supraveghere	500
§3. Natura juridică	505
§4. Condiții de autorizare	509
§5. Procedura de autorizare	529
§6. Valorificarea informațiilor de securitate națională în procesul penal	539
§7. Informarea persoanei supravegheate	546
§8. Observații suplimentare rezultate din jurisprudența CEDO	549
Capitolul V. Protecția vieții private în cazul deținuților	554
§1. Considerații preliminare	554
§2. Drepturi circumscrise vieții private a deținuților	558
§3. Intruziuni în viața privată a deținuților	571
3.1. Ingerințe în viața privată la momentul încarcerării	572
3.2. Ingerințe inerente regimului de executare și condițiilor de detenție	574
3.3. Măsuri intruzive ocazionale	579
3.3.1. Perchezițiile și confiscarea bunurilor	580
3.3.2. Recoltarea de probe biologice	589
3.3.3. Cazarea temporară în camera de protecție și supravegherea deținuților prin intermediul camerelor de luat vederi	591
3.3.4. Supravegherea electronică la distanță	593
3.3.5. Refuzul de hrană	594
3.3.6. Sancțiuni disciplinare	595
Capitolul VI. Concluzii	598
Bibliografie	607

RADU SLĂVOIU

**PROTECȚIA PENALĂ
A VIETII PRIVATE**

Universul Juridic
București
-2016-

SLĂVOIU, RADU

S-a născut la 21 ianuarie 1978, în București.

▣ **Studii:** Universitatea „Nicolae Titulescu” din București, Facultatea de Drept – studii de licență (1996-2000); Academia Națională de Informații „Mihai Viteazu” – curs postuniversitar (2007); Universitatea din București, Facultatea de Psihologie și Științele Educației, Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic – curs postuniversitar (2012-2013); Universitatea „Nicolae Titulescu” din București, Facultatea de Drept – studii doctorale (2010-2015).

▣ **Activitate profesională:** Baroul București, avocat (2000-2002); Serviciul Român de Informații, Direcția Juridică, consilier juridic (2002-prezent).

▣ **Activitate științifică:**

- coautor la 6 lucrări de specialitate în domeniul dreptului penal și procesual penal (*Tehnici speciale de investigare în justiția penală*, 2009; *Drept penal. Partea generală I-II*, 2011; *Noul Cod penal. Note. Corelații. Explicații*, 2014; *Noul Cod penal și Codul penal anterior. Adnotări, situații tranzitorii, noutăți*, 2014; *Instituții de drept penal*, 2014; *Procedură penală. Curs pentru admiterea în magistratură și avocatură*, ediția I – 2014, ediția a II-a – 2015);

- autor a 21 de articole în reviste juridice de specialitate (Dreptul, Pandectele Române, Lex et Scientia International Journal, Revista de Note și Studii Juridice, Tax Magazine);

- susțineri și participare la 7 conferințe internaționale pe teme de drept penal și procesual penal.

▣ **Recunoaștere științifică:** Doctor în drept al Universității „Nicolae Titulescu” din București, Facultatea de Drept (2015).

▣ **Activitate didactică:** Asistent universitar la Universitatea „Nicolae Titulescu” din București, Facultatea de Drept, disciplinele Drept penal. Partea generală și Drept procesual penal. Partea specială (2010-prezent).

Cuvânt înainte

Într-un context sociopolitic în care securitatea națională și reacția promptă a autorității de stat față de fenomenul infracțional sunt obiective strategice de civilizație modernă, în care individul, voit sau din neglijență, dezvăluie în mediul public aspecte ale intimității sale, în care societatea informațională acaparează galopant universul personal al fiecăruia dintre noi, viața privată devine un subiect central al dezbaterii juridice, astfel că definirea acestui concept, conturarea limitelor sale și identificarea echilibrului optim între interesul personal și interesul general constituie factori esențiali ai unei noi viziuni asupra sistemului juridic național și european.

Din această perspectivă, tratarea în mod izolat a protecției vieții private – deși realizată prin numeroase studii și articole juridice de valoare – împiedică totuși conturarea unei imagini clare asupra dimensiunilor pe care acest drept fundamental al omului îl are în materie penală și mai ales asupra implicațiilor și obligațiilor pe care protejarea sa le generează pentru cele trei puteri ale statului, cea legislativă, cea executivă și cea judecătorească.

Lucrarea *Protecția penală a vieții private* reușește să creeze o viziune de ansamblu asupra modului în care autoritățile statului ar trebui să se implice sau se implice, în contextul sistemului de drept penal, în viața privată a cetățeanului, atât din perspectiva pozitivă a asigurării unui grad sporit de protecție, cât și din cea negativă a ingerințelor în intimitatea individului. Din acest punct de vedere, studiul de față se prezintă ca fiind primul care, în doctrina națională, tratează în mod complet această tematică.

Abordarea aleasă, de a analiza exhaustiv aspectele de drept material și de drept procesual în materie, dar și domeniile conexe – securitatea națională și mediul penitenciar – ajută cititorul să identifice cu ușurință elementele de interes și să le evalueze, cunoscând contextul normativ general. Autorul tratează cadrul național incident, identificând în mod obiectiv și echidistant problemele și inadvertențele textului de lege, prin coroborare cu jurisprudența internă, subliniind, acolo unde este cazul, divergențele și lipsa de unitate a soluțiilor judiciare, fără a uita însă perspectiva contenciosului european și elementele de drept comparat.

Dincolo de aspectele practice și propunerile de modificare și interpretare a dispozițiilor privind protecția vieții private, prezentul volum

reprezintă un studiu aprofundat al constituționalității normelor penale și procesuale penale și un ghid coerent al modalității în care jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții de Justiție a Uniunii Europene nuanțează și modifică dispozițiile legislative naționale.

Prof. univ. dr. Ion Neagu

* * *

Lucrarea *Protecția penală a vieții private* abordează problematica intimității din mai multe unghiuri: cel penal și cel procesual penal, din perspectiva securității naționale, dar și din cea a persoanelor aflate în mediul penitenciar.

Tratarea problemelor se realizează într-o manieră aproape exhaustivă. Sunt analizate aspecte legate de toate infracțiunile prin care se aduce atingere vieții private a individului, deosebit de interesante fiind observațiile autorului referitoare la incriminări de noutate precum violarea sediului profesional sau violarea vieții private. De asemenea, aspectele de procedură penală – care ocupă, de altfel, ponderea cea mai importantă din lucrare – sunt evaluate amănunțit, cu observații de substanță pe marginea unor probleme care apar în practica judiciară.

Capitolul referitor la protecția vieții private în contextul măsurilor de supraveghere tehnică pentru rațiuni de securitate națională este unul de noutate în doctrina juridică românească. Autorul abordează nu numai procedura specială la care recurg serviciile de informații din România pentru culegerea de informații, dar detaliază și amenințările de securitate națională, astfel încât analiza se înfățișează ca unitară. Considerăm că aceasta constituie un evident avantaj pentru practicieni, care au la îndemână un instrument util pentru deslușirea unor probleme cu care se pot confrunta în rezolvarea unor spețe complexe.

În ansamblu, lucrarea se remarcă printr-o abordare obiectivă și pragmatică, centrată nu numai pe aspectele teoretice, ci și pe cele practice. Acestea din urmă sunt preluate atât din jurisprudența instanțelor naționale, cât și din cauzele deduse spre soluționare în fața Curții Europene a Drepturilor Omului și Curții de Justiție a Uniunii Europene. Autorul nu se ferește să critice argumentat soluțiile legislative și de practică judiciară, propunând și abordări noi care merită a fi luate în considerare în viitor de teoreticienii și practicienii dreptului.

Prof. univ. dr. Vasile Dobrinou

Abrevieri

alin.	alineat
<i>apud</i>	citat după
art.	articol
B. Of.	Buletinul Oficial, Partea I
c.	contra, versus
C. Ap.	Curtea de Apel
C. civ.	Codul civil
C. fisc.	Codul fiscal
C. pr. civ.	Codul de procedură civilă
C. pen.	Codul penal
C. pr. pen.	Codul de procedură penală
CDP	revista Caiete de drept penal
CEDO	Curtea Europeană a Drepturilor Omului
CJUE	Curtea de Justiție a Uniunii Europene
Convenție	Convenția Europeană a Drepturilor Omului
Criminalistica	revista Criminalistica
CSJ	Curtea Supremă de Justiție
dec. pen.	decizia penală
Dreptul	revista Dreptul
Ed.	editura
H.G.	Hotărârea Guvernului
<i>ibidem</i>	în același loc
ICCJ	Înalta Curte de Casație și Justiție
<i>idem</i>	același autor, la fel, tot așa
Jud.	Judecătoria
Justiția Nouă	revista Justiția Nouă
lit.	litera
M. Of.	Monitorul Oficial al României, Partea I
n.n.	nota noastră
O.G.	Ordonanța Guvernului
O.U.G.	Ordonanța de urgență a Guvernului
op. cit.	opera citată
p.	pagina
par.	paragraful

pct.	punctul
Pro Lege	revista Pro Lege
RDP	Revista de Drept Penal
RRD	Revista Română de Drept
s. pen.	secția penală
sent. pen.	sentința penală
s.n.	sublinierea noastră
Trib.	Tribunalul
Trib. Suprem	Tribunalul Suprem
urm.	următoarele
vol.	volumul